

UCHWAŁA Nr 74 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 kwietnia 1971 r.

w sprawie inwestycji szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej.

W celu zapewnienia sprawnego przygotowania i realizacji szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarki narodowej przedsięwzięć (zadań) inwestycyjnych Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Do inwestycji szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarki narodowej, zwanych dalej inwestycjami kluczowymi, zalicza się inwestycje, które wpływają w istotny sposób na:

- 1) jakościową zmianę struktury gospodarki,
- 2) bilans paliwowo-energetyczny i surowcowy kraju,
- 3) wydatną poprawę struktury produkcji rynkowej,
- 4) kształtowanie bilansu handlu zagranicznego z krajami socjalistycznymi oraz
- 5) zmniejszenie importu z krajów kapitalistycznych i zwiększenie eksportu do tych krajów.

2. Propozycję uznania inwestycji za kluczową przedstawia Radzie Ministrów Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów na wniosek zainteresowanego ministra.

§ 2. 1. Wykaz inwestycji kluczowych w 1971 r. zawierają załączniki nr 6 i nr 8 do uchwały nr 196 Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1970 r. o narodowym planie gospodarczym na 1971 r.

2. Aktualizacja wykazu, o którym mowa w ust. 1, następować będzie w uchwałach Rady Ministrów o narodowym planie gospodarczym na kolejne lata 1972—1975 w formie spisu przedsięwzięć (zadań) przewidzianych do rozpoczęcia w danym roku oraz w ciągu 2 lat następujących.

§ 3. Do inwestycji kluczowych mają zastosowanie ogólnie obowiązujące przepisy o projektowaniu, planowaniu, finansowaniu i realizacji inwestycji ze zmianami zawartymi w niniejszej uchwale.

§ 4. 1. Realizację inwestycji kluczowych należy powierzać generalnym realizatorom. Generalny realizator powinien być wyznaczony dla inwestycji kluczowej niezwłocznie po podjęciu decyzji o jej realizacji.

2. Generalnych realizatorów ustala minister nadzorujący wykonawcę robót w porozumieniu z zainteresowanym ministrem nadzorującym inwestora.

3. Zadania generalnych realizatorów powinny być powierzane odpowiednio wyposażonym w niezbędne pod względem technicznym środki i kadre:

- 1) specjalistycznym jednostkom powołanym do prowadzenia procesów inwestycyjnych w danej branży,
- 2) przedsiębiorstwom usługowym dla montażu i rozruchu bądź przedsiębiorstwom budowlanym,
- 3) generalnym dostawcom kompletnych urządzeń technologicznych,
- 4) kierującym biurami projektów (biurom projektowo-technologicznym).

4. W latach 1971 i 1972 dopuszcza się realizację inwestycji kluczowych w systemie generalnego wykonawstwa. Dla inwestycji tych, niezwłocznie po objęciu ich wykazem inwestycji kluczowych, powinni być wyznaczeni: generalny projektant, kierujące biuro projektów, generalny wykonawca i generalny dostawca.

§ 5. 1. Inwestycjom kluczowym przysługuje pierwszeństwo w zakresie:

- 1) realizacji zamówień na opracowanie dokumentacji inwestycji,
- 2) zapewnienia wykonawstwa robót budowlanych i montażowych,
- 3) dostaw maszyn i urządzeń zarówno krajowych, jak też z importu,
- 4) zaopatrzenia materiałowo-technicznego

— ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji kontynuowanych.

2. Pierwszeństwo w zakresie wymienionym w ust. 1 przysługuje również inwestycjom towarzyszącym i wspólnym, związanym z inwestycjami kluczowymi.

§ 6. 1. Biura projektowe obowiązane są do przyjmowania i wykonywania zleceń na opracowanie założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji kluczowych w pierwszej kolejności. Zasada pierwszeństwa dotyczy także uzgadniania dokumentacji projektowej we wszystkich współdziałających jednostkach i organach państwowych.

2. Założenia techniczno-ekonomiczne dla inwestycji kluczowych powinny być opracowywane przez kierujące biuro projektów w ścisłym współdziałaniu z właściwymi instytucjami naukowo-badawczymi, organami do spraw koordynacji terenowej oraz innymi jednostkami wyznaczonymi jako wiodące. Integralną częścią założeń techniczno-ekonomicznych powinien być harmonogram realizacji inwestycji, określający w szczególności powiązania czasowe między inwestycjami podstawowymi a towarzyszącymi i wspólnymi.

3. Współdziałanie zaplecza naukowo-badawczego w procesie przygotowania i realizacji inwestycji kluczowych powinno następować przez:

- 1) zawieranie z jednostkami projektowania umów wieloletnich, dotyczących współpracy w zakresie problematyki związanej z nowoczesnością rozwiązań technologicznych,
- 2) opiniowanie założeń techniczno-ekonomicznych (weryfikacja merytoryczna),
- 3) współpracę przy opracowywaniu technologii i organizacji produkcji w ramach opracowania założeń techniczno-ekonomicznych, w toku projektowania technicznego oraz w toku rozruchu.

4. Ministrowie Komunikacji, Łączności, Gospodarki Komunalnej, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, Górnictwa i Energetyki oraz Prezesi Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej i Centralnego Urzędu Geologii zapewnią współdziałanie podległych jednostek w przygotowaniu i realizacji inwestycji kluczowych i wspólnych, przede wszystkim w zakresie usług projektowych i robót w swojej specjalności.

§ 7. Kierujące biuro projektów (projektowo-technologiczne) jest odpowiedzialne za:

- 1) przygotowanie koncepcji kompleksowego rozwiązania całości przedsięwzięcia (zadania) o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- 2) wybór najwłaściwszych pod względem technicznym i ekonomicznym rozwiązań projektowych przy uwzględnieniu najnowszych osiągnięć procesów technologicz-

nych, wpływających na ilość i jakość wytwarzanych wyrobów oraz pozwalających na obniżenie kosztów wytwarzania, rozwiązań w zakresie organizacji i uruchomienia produkcji,

- 3) kompletność i terminowość opracowania dokumentacji, w tym za prawidłową koordynację prac projektowych wykonywanych we własnym zakresie i zleconych do wykonania innym biurom projektów,
- 4) prawidłowość wyceny kosztu inwestycji oraz osiągnięcie podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych, ustalonych w dokumentacji i zależnych od projektu,
- 5) zapewnienie i koordynację nadzoru autorskiego nad realizacją całego przedsięwzięcia (zadania) kluczowego we wszystkich występujących specjalnościach.

§ 8. Minister nadzorujący inwestora może w uzasadnionych wypadkach zezwolić na:

- 1) równoległe opracowanie założeń techniczno-ekonomicznych i projektów technicznych,
- 2) sukcesywne dostarczanie projektów technicznych w zakresie i terminach uzgodnionych z generalnym realizatorem lub z generalnym wykonawcą robót budowlano-montażowych i generalnym dostawcą maszyn i urządzeń.

§ 9. 1. Równoległe z przygotowaniem założeń techniczno-ekonomicznych dla przedsięwzięć (zadań) kluczowych powinny być opracowane założenia techniczno-ekonomiczne dla inwestycji wspólnych i towarzyszących. Zatwierdzenie założeń tych inwestycji powinno nastąpić w terminach skoordynowanych z terminami zatwierdzenia założeń dla inwestycji podstawowych. Obowiązki w zakresie przygotowania tych inwestycji do realizacji ciążyą na kierownikach jednostek sprawujących nadzór nad inwestorami realizującymi inwestycje wspólne i towarzyszące.

2. Na podstawie założeń techniczno-ekonomicznych powinna być zawarta umowa przedwstępna (porozumienie) z wskazanym przez właściwy organ generalnym realizatorem (generalnym wykonawcą).

3. Wprowadzenie inwestycji kluczowych do projektu planu inwestycyjnego może nastąpić tylko na podstawie pozytywnej opinii banku o prawidłowym zapewnieniu warunków realizacji tych inwestycji, wydanej na podstawie przedłożonych bankowi zatwierdzonych założeń techniczno-ekonomicznych i umów przedwstępnych (porozumień), o których mowa w ust. 2.

4. Określony w zatwierdzonych założeniach techniczno-ekonomicznych cykl budowy oraz terminy, ustalone zgodnie z tym cyklem po włączeniu zadania inwestycyjnego do planu w umowie o kredyt, są obowiązujące dla inwestora i wszystkich innych uczestników procesu inwestycyjnego.

5. Ministrowie sprawujący nadzór nad inwestorami realizującymi inwestycje kluczowe zapewnią w rocznych planach odpowiednie limity dewizowe zapewniające w pierwszej kolejności zaspokojenie potrzeb tych inwestycji i umożliwiające zawarcie kontraktów — w miarę potrzeby — z rocznym lub dłuższym wyprzedzeniem według harmonogramu realizacji inwestycji. Zasady prowadzenia rachunku zaangażowania dewizowego dla inwestycji kluczowych określą odrębne przepisy.

6. Minister Handlu Zagranicznego lub minister nadzorujący centralę handlu zagranicznego:

- 1) wyznaczy dla inwestycji kluczowych generalnych dostawców maszyn i aparatury w wypadkach, gdy dostawy z importu stanowią wyposażenie całych linii technologicznych lub dotyczą zakupu licencji i całego programu dostaw maszyn i urządzeń,
- 2) ustali priorytet w terminowej kontraktacji i realizacji zakupów z importu, warunkujących prawidłowy przebieg wykonawstwa inwestycji kluczowej,
- 3) zapewni kontrolę terminowej realizacji zamówień importowych dla inwestycji kluczowej,
- 4) zapewni za pośrednictwem podległych central handlu zagranicznego niezbędny dopływ informacji o terminach dostaw z importu maszyn i urządzeń.

§ 10. Ministrowie nadzorujący producentów i dystrybutorów maszyn i urządzeń, konstrukcji stalowych, aparatury, instalacji oraz innych materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji kluczowych:

- 1) wprowadzą zasadę zawierania umów zapewniających z odpowiednim wyprzedzeniem dostawę materiałów i elementów kooperacyjnych, niezbędnych do wykonania inwestycji kluczowych, tak żeby wyżej wymienione dostawy następowały w terminach, umożliwiających wykonawstwo robót budowlano-montażowych zgodnie z ustalonym harmonogramem,
- 2) zapewnią w pierwszej kolejności realizację umów o dostawę maszyn i urządzeń dla tych inwestycji w terminach wynikających z ustalonych cykli dostaw oraz zgodnych z terminami wynikającymi z uzgodnionych harmonogramów budowy; obowiązek ten dotyczy także jednostek kooperujących z producentami, dostawcami i wykonawcami,
- 3) wprowadzą zasadę ciągłego składania zamówień i potwierdzania ich na zasadzie pierwszeństwa zarówno na wyroby gotowe, jak i elementy kooperacyjne, z uwzględnieniem warunków technologicznych i kooperacyjnych niezbędnych do ich wykonania,
- 4) zapewnią kontrolę terminowej realizacji zamówionych maszyn, urządzeń i materiałów.

§ 11. Minister Przemysłu Maszynowego i Minister Przemysłu Ciężkiego oraz inni zainteresowani ministrowie w terminie do końca 1971 r. spowodują wydatne skrócenie cykli dostaw maszyn i urządzeń.

§ 12. 1. Dyrektorzy zjednoczeń nadzorujący dostawców maszyn i urządzeń spowodują, aby decyzje komisji do eliminowania zbędnego importu o wykonaniu w kraju proponowanych przez inwestorów do zakupu z importu maszyn i urządzeń były podejmowane przy zapewnieniu odpowiednich warunków technicznych właściwym producentom i w terminach wynikających z harmonogramów realizacji inwestycji kluczowych. Dyrektorzy zjednoczeń podejmą środki pozwalające na skrócenie czasu podejmowania decyzji przez komisje antyimportowe.

2. Ministrowie Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Maszynowego, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych określą w terminie do dnia 30 czerwca 1971 r., które z podporządkowanych im przedsiębiorstw oraz w zakresie jakich branż utworzą własne grupy dla montażu i rozruchu maszyn i urządzeń.

§ 13. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz inni ministrowie sprawujący nadzór nad

przedsiębiorstwami budowlano-montażowymi wprowadzą przy bilansowaniu i rozdziale robót budowlano-montażowych zasadę pierwszeństwa dla inwestycji kluczowych.

§ 14. 1. Zobowiązuje się prezydja wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw), na których terenie jest planowana realizacja przedsięwzięć (zadań) o kluczowym znaczeniu dla gospodarki, do zapewnienia warunków prawidłowej realizacji tych inwestycji oraz związanych z nimi inwestycji wspólnych i towarzyszących w terminach skoordynowanych z wykonawstwem inwestycji podstawowych, a w szczególności do:

- 1) zapewnienia wszechstronnej pomocy inwestorom i wykonawcom inwestycji kluczowych w zakresie prac związanych z ich przygotowaniem i realizacją, a zwłaszcza w zakresie postępowania lokalizacyjnego, wywłaszczeń, zatrudnienia, zaopatrzenia w miejscowe materiały budowlane itp.,
- 2) zapewnienia podstawowych usług komunalnych zarówno na potrzeby budowy, jak i dla późniejszej prawidłowej eksploatacji wybudowanych obiektów,
- 3) koordynowania inwestycji towarzyszących, a zwłaszcza inwestycji komunalnych i mieszkaniowych, przez stosowanie zasady automatycznego zapewnienia nakładów i włączania tych inwestycji do planu inwestycyjnego w wielkościach i terminach gwarantujących kompleksowe przekazanie inwestycji kluczowych do użytku (łącznie z inwestycjami towarzyszącymi i wspólnymi).

2. Inwestycje towarzyszące i wspólne powiązane z inwestycjami kluczowymi korzystają z przywilejów w zakresie opracowania dokumentacji, wykonawstwa robót, dostaw maszyn i urządzeń oraz zaopatrzenia materiałowo-technicznego na równi z inwestycją podstawową.

3. Odpowiedzialność za:

- 1) prawidłowy przebieg realizacji inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki narodowej ciąży na kierowniku jednostki pełniącej funkcje generalnego realizatora, a w okresie przejściowym, o którym mowa w § 4 pkt 4, na inwestorze,
- 2) prawidłową realizację zadań cząstkowych, wynikających z udziału w procesie wykonawstwa inwestycji, obciąża w granicach zawartych umów dyrektorów przedsiębiorstw uczestniczących w tym procesie (generalnego realizatora, biura projektów, generalnego wykonawcy, generalnego dostawcy itd.),
- 3) osiągnięcie docelowej zdolności produkcyjnej ciąży na dyrektorze przedsiębiorstwa — użytkowniku zrealizowanej inwestycji.

4. Jeżeli w toku odbioru robót lub maszyn i urządzeń produkcyjnych wykonanych dla inwestycji kluczowych zostanie stwierdzone, że zawierają one wady, to wówczas pełny zakres tych robót lub dostaw traktuje się jako nie wykonany. Wartość robót lub maszyn i urządzeń zawierających wady stanowi podstawę do ustalenia wysokości odszkodowań umownych.

§ 15. 1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów określi w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały zakres i sposób przekazywania uproszczonych informacji i szybkiej ujednoczonej sprawozdawczości z realizacji inwestycji kluczowych.

2. Sprawozdania z realizacji inwestycji kluczowych inwestorzy przedstawiają Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Narodowemu Bankowi Polskiemu, jednostkom nadrzędnym, ministerstwom. Dane zawarte w sprawozdaniu powinny być uzgodnione z generalnym realizatorem, a w okresie przejściowym, o którym mowa w § 4 ust. 4, z generalnym wykonawcą.

3. Ministerstwa nadzorujące inwestorów realizujących inwestycje kluczowe obowiązane są do przedstawiania co kwartał Komisji Planowania przy Radzie Ministrów sprawozdania o przebiegu realizacji inwestycji kluczowych wraz z oceną i wnioskami — w terminie 20 dni po upływie kwartału sprawozdawczego.

4. Narodowy Bank Polski obowiązany jest do przedstawiania w terminach półrocznych Komisji Planowania przy

Radzie Ministrów oceny przebiegu realizacji inwestycji kluczowych.

5. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego obowiązany jest do przedstawienia Prezydium Rządu kwartalnych informacji o przebiegu realizacji inwestycji kluczowych w terminie 30 dni po upływie kwartału sprawozdawczego.

§ 16. Traci moc uchwała nr 253 Rady Ministrów z dnia 26 października 1967 r. w sprawie inwestycji priorytetowych (Monitor Polski Nr 66, poz. 317).

§ 17. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*